

اخلاق اسلامی در قرآن و احادیث

نویسنده: مجتبی انصاری مقدم

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
کتابخانه مرکزی

مشهد مقدس - ۱۳۹۶

سرشناسه	انصاری مقدم، مجتبی، ۱۳۷۶ -
عنوان و نام پدیدآور	اخلاق اسلامی در قرآن و احادیث/ نویسنده مجتبی انصاری مقدم.
مشخصات نشر	مشهد: مینوفر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۳۳۳ ص.
شابک	978-600-8701-96-5 ۲۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. [۲۲۵] - ۲۳۳؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	قرآن -- اخلاق
موضوع	Qur'an -- Ethics
موضوع	اخلاق اسلامی
موضوع	Islamic ethics
موضوع	اخلاق اسلامی -- جنبه های قرآنی
موضوع	Islamic ethics -- Qur'anic teaching
موضوع	اخلاق اسلامی -- احادیث
موضوع	Islamic ethics -- Hadiths
رده بندی کنگره	۶۹۳۱/BP۲۳۷/الف/۸۸ الف ۳ ۶۹۳۱
رده بندی دیویی	۶۱/۳۹۷
شماره کتابشناسی ملی	۳۷۱۶۸۲۱

عنوان کتاب: اخلاق اسلامی در قرآن و احادیث

نویسنده: مجتبی انصاری مقدم

صفحه آرا: سید محمد ملک زاده

طراح جلد: سعیده اکبریان

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

چاپ و صحافی: دقت

قطع: وزیری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۱-۹۶-۵

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

تمام حقوق چاپ و نشر این اثر محفوظ است.

مشهد مقدس، بلوار جلال آل احمد پ ۶۹، ۱۱۶، ص. پ: ۹۱۸۹۵-۱۷۵۵

همراه: ۰۹۳۵۲۱۶۲۷۵۵ - تلفن و دورنگار: ۰۵۱-۳۸۳۲۳۵۵۳

سایت: www.minufar.ir - ایمیل: minufar@yahoo.com

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه مؤلف
۱۵	فصل اول: کلیات اخلاق
۱۵	گفتار اول: مفهوم اخلاق
۱۵	بند اول: معنای لغوی
۱۵	بند دوم: معنای اصطلاحی
۱۶	گفتار دوم: اهمیت اخلاق
۱۹	گفتار سوم: اهداف اخلاق
۲۱	فصل دوم: فضایل اخلاقی
۲۲	گفتار اول: احسان به والدین
۲۳	بند اول: احسان به والدین از دیدگاه قرآن
۲۷	بند دوم: نیکی به والدین از دیدگاه احادیث
۲۹	گفتار دوم: صبر و شکیبایی
۳۰	بند اول: صبر و شکیبایی از دیدگاه قرآن
۳۲	بند دوم: صبر و شکیبایی از دیدگاه احادیث
۳۴	گفتار سوم: تواضع و فروتنی
۳۵	بند اول: تواضع و فروتنی از دیدگاه قرآن
۳۷	بند دوم: تواضع و فروتنی از دیدگاه احادیث
۳۹	گفتار چهارم: اخلاص
۴۰	بند اول: اخلاص از دیدگاه قرآن
۴۲	بند دوم: اخلاص از دیدگاه احادیث
۴۴	گفتار پنجم: توکل بر خداوند
۴۵	بند اول: توکل بر خداوند از دیدگاه قرآن
۴۷	بند دوم: توکل بر خداوند از دیدگاه احادیث

- ۴۹..... گفتار ششم: توسل.....
- ۵۰..... بند اول: توسل از دیدگاه قرآن.....
- ۵۱..... بند دوم: توسل از دیدگاه احادیث.....
- ۵۱..... گفتار هفتم: ذکر و یاد خدا.....
- ۵۲..... بند اول: یاد خدا از دیدگاه قرآن.....
- ۵۴..... بند دوم: ذکر و یاد خدا از دیدگاه احادیث.....
- ۵۶..... گفتار هشتم: صله رحم.....
- ۵۶..... بند اول: صله رحم از دیدگاه قرآن.....
- ۵۸..... بند دوم: صله رحم از دیدگاه احادیث.....
- ۶۰..... گفتار نهم: تقوا و پرهیزکاری.....
- ۶۱..... بند اول: تقوا و پرهیزکاری از دیدگاه قرآن.....
- ۶۵..... گفتار دهم: تهجد و نماز شب.....
- ۶۶..... بند اول: تهجد و نماز شب از دیدگاه قرآن.....
- ۶۸..... بند دوم: تهجد و نماز شب از دیدگاه احادیث.....
- ۷۰..... گفتار یازدهم: شکرگزاری.....
- ۷۱..... بند اول: شکرگزاری از دیدگاه قرآن.....
- ۷۳..... بند دوم: شکرگزاری از دیدگاه احادیث.....
- ۷۵..... گفتار دوازدهم: توبه و استغفار.....
- ۷۶..... بند اول: توبه و استغفار از دیدگاه قرآن.....
- ۸۰..... بند دوم: توبه و استغفار از دیدگاه احادیث.....
- ۸۲..... گفتار سیزدهم: انفاق و صدقه.....
- ۸۳..... بند اول: انفاق از دیدگاه قرآن.....
- ۸۶..... بند دوم: انفاق از دیدگاه احادیث.....
- ۸۸..... گفتار چهاردهم: عدالت.....
- ۸۸..... بند اول: عدالت از دیدگاه قرآن.....
- ۹۰..... بند دوم: عدالت از دیدگاه احادیث.....
- ۹۱..... گفتار پانزدهم: کمک به یتیمان.....
- ۹۲..... بند اول: کمک به یتیمان از دیدگاه قرآن.....
- ۹۴..... بند دوم: کمک به یتیمان از دیدگاه احادیث.....

۹۵	گفتار شانزدهم: خوف و خشیت از خداوند
۹۶	بند اول: خوف و خشیت از خداوند از دیدگاه قرآن
۹۹	بند دوم: خوف و خشیت از خداوند از دیدگاه احادیث
۱۰۰	گفتار هفدهم: امانت داری
۱۰۱	بند اول: امانت داری از دیدگاه قرآن
۱۰۳	بند دوم: امانت داری از دیدگاه احادیث
۱۰۵	گفتار هجدهم: تلاش و کوشش
۱۰۵	بند اول: تلاش و کوشش از دیدگاه قرآن
۱۰۹	بند دوم: تلاش و کوشش از دیدگاه احادیث
۱۱۰	گفتار نوزدهم: عفو و گذشت
۱۱۰	بند اول: عفو و گذشت از دیدگاه قرآن
۱۱۳	بند دوم: عفو و گذشت از دیدگاه احادیث
۱۱۵	گفتار بیستم: حیا
۱۱۵	بند اول: حیا از دیدگاه قرآن
۱۱۷	بند دوم: حیا از دیدگاه احادیث
۱۱۹	گفتار بیست و یکم: حجاب
۱۲۰	بند اول: حجاب از دیدگاه قرآن
۱۲۲	بند دوم: حجاب از دیدگاه احادیث
۱۲۳	گفتار بیست و دوم: کسب و کار حلال
۱۲۳	بند اول: کسب و کار حلال از دیدگاه قرآن
۱۲۴	بند دوم: کسب و کار حلال از دیدگاه احادیث
۱۲۶	گفتار بیست و سوم: وفای به عهد و پیمان
۱۲۷	بند اول: وفای به عهد و پیمان از دیدگاه قرآن
۱۲۹	بند دوم: وفای به عهد از دیدگاه احادیث
۱۳۰	گفتار بیست و چهارم: ساده زیستی و قناعت
۱۳۱	بند اول: ساده زیستی و قناعت از دیدگاه قرآن
۱۳۲	بند دوم: ساده زیستی و قناعت از دیدگاه احادیث
۱۳۴	گفتار بیست و پنجم: صداقت و راستگویی
۱۳۴	بند اول: صداقت و راستگویی از دیدگاه قرآن

۱۳۶	بند دوم: صداقت و راستگویی از دیدگاه احادیث
۱۳۷	گفتار بیست و ششم: سلام کردن
۱۳۸	بند اول: سلام کردن از دیدگاه قرآن
۱۴۰	بند دوم: سلام کردن از دیدگاه احادیث
۱۴۲	گفتار بیست و هفتم: خشوع در عبادت
۱۴۲	بند اول: خشوع از دیدگاه قرآن
۱۴۴	بند دوم: خشوع در عبادت از دیدگاه احادیث
۱۴۵	گفتار بیست و هشتم: ادب و احترام گذاشتن
۱۴۵	بند اول: ادب و احترام گذاشتن از دیدگاه قرآن
۱۴۶	بند دوم: ادب و احترام گذاشتن از دیدگاه احادیث
۱۴۸	گفتار بیست و نهم: خدمت به دیگران
۱۴۸	بند اول: خدمت به دیگران از دیدگاه قرآن
۱۵۰	بند دوم: خدمت به دیگران از دیدگاه احادیث
۱۵۱	گفتار سیام: نظافت و راستگویی
۱۵۱	بند اول: نظافت و راستگویی از دیدگاه قرآن
۱۵۴	بند دوم: نظافت و راستگویی از دیدگاه احادیث
۱۵۵	گفتار سی و یکم: ایثار و از خود گذشتگی
۱۵۵	بند اول: ایثار و از خود گذشتگی از دیدگاه قرآن
۱۵۶	بند دوم: ایثار و از خود گذشتگی از دیدگاه احادیث
۱۵۸	گفتار سی و دوم: دعا کردن
۱۵۸	بند اول: دعا کردن از دیدگاه قرآن
۱۶۰	بند دوم: دعا کردن از دیدگاه احادیث
۱۶۱	گفتار سی و سوم: ایمان
۱۶۲	بند اول: ایمان از دیدگاه قرآن
۱۶۳	بند دوم: ایمان از دیدگاه احادیث
۱۶۴	گفتار سی و چهارم: کسب علم یا علم آوزی
۱۶۵	بند اول: علم و علم آوزی از دیدگاه قرآن
۱۶۷	بند دوم: علم آوزی از دیدگاه احادیث
۱۶۸	گفتار سی و پنجم: تفکر

بند اول: تفکر از دیدگاه قرآن	۱۶۹
بند دوم: تفکر از دیدگاه احادیث	۱۷۰
گفتار سی و ششم: احترام به معلم و استاد	۱۷۳
بند اول: احترام به معلم و استاد از دیدگاه قرآن	۱۷۳
بند دوم: احترام به معلم از دیدگاه احادیث	۱۷۴
گفتار سی و هفتم: حق فرزندان	۱۷۵
بند اول: حق فرزندان از دیدگاه قرآن	۱۷۵
بند دوم: حق فرزندان از دیدگاه احادیث	۱۷۷
گفتار سی و هشتم: انتخاب دوست و همنشین	۱۷۸
بند اول: انتخاب دوست و همنشین از دیدگاه قرآن	۱۷۹
بند دوم: رسم و رسم نشین از دیدگاه احادیث	۱۸۱
گفتار سی و نهم: ترک گناه	۱۸۲
بند اول: ترک گناه از دیدگاه قرآن	۱۸۳
بند دوم: ترک گناه از دیدگاه احادیث	۱۸۴
فصل سوم: رذایل اخلاقی	۱۸۷
گفتار اول: یأس و ناامیدی	۱۸۷
بند اول: ناامیدی از دیدگاه قرآن	۱۸۹
بند دوم: ناامیدی از دیدگاه احادیث	۱۹۱
گفتار دوم: غیبت	۱۹۲
بند اول: غیبت از دیدگاه قرآن	۱۹۳
بند دوم: غیبت از دیدگاه احادیث	۱۹۵
گفتار سوم: عیب جوئی	۱۹۷
بند اول: عیب جوئی از دیدگاه قرآن	۱۹۸
بند دوم: عیب جوئی از دیدگاه احادیث	۲۰۰
گفتار چهارم: غرور و تکبر	۲۰۱
بند اول: غرور و تکبر از دیدگاه قرآن	۲۰۳
بند دوم: غرور و تکبر از دیدگاه احادیث	۲۰۴
گفتار پنجم: حسد	۲۰۶
بند اول: حسد از دیدگاه قرآن	۲۰۸

۲۱۰	بند دوم: حسد از دیدگاه احادیث
۲۱۱	گفتار هشتم: ریا
۲۱۳	بند اول: ریا از دیدگاه قرآن
۲۱۵	بند دوم: ریا از دیدگاه احادیث
۲۱۷	گفتار نهم: حرص و طمع
۲۱۸	بند اول: حرص و طمع از دیدگاه قرآن
۲۱۹	بند دوم: حرص و طمع از دیدگاه احادیث
۲۱۹	گفتار دهم: خشم و غضب
۲۲۰	بند اول: خشم و غضب از دیدگاه قرآن
۲۲۳	بند دوم: خشم و غضب از دیدگاه احادیث
۲۲۵	گفتار یازدهم: غیبت
۲۲۵	بند اول: غیبت از دیدگاه قرآن
۲۲۷	بند دوم: غیبت از دیدگاه احادیث
۲۲۹	گفتار دهم: اسراف
۲۲۹	بند اول: اسراف از دیدگاه قرآن
۲۳۱	بند دوم: اسراف از دیدگاه احادیث
۲۳۳	گفتار یازدهم: تهمت و بدگمانی
۲۳۳	بند اول: تهمت از دیدگاه قرآن
۲۳۴	بند دوم: تهمت از دیدگاه احادیث
۲۳۷	گفتار دوازدهم: دروغ
۲۳۷	بند اول: دروغ از دیدگاه قرآن
۲۳۹	بند دوم: دروغ از دیدگاه احادیث
۲۴۱	گفتار سیزدهم: دزدی
۲۴۱	بند اول: دزدی از دیدگاه قرآن
۲۴۳	بند دوم: دزدی از دیدگاه احادیث
۲۴۴	گفتار چهاردهم: ربا
۲۴۴	بند اول: ربا از دیدگاه قرآن
۲۴۶	بند دوم: ربا از دیدگاه احادیث
۲۴۸	گفتار پانزدهم: منت

۲۴۸	بند اول: منت از دیدگاه قرآن
۲۵۰	بند دوم: منت از دیدگاه احادیث
۲۵۱	گفتار شانزدهم: ریختن آبروی مؤمن
۲۵۱	بند اول: ریختن آبروی مؤمن از دیدگاه قرآن
۲۵۲	بند دوم: ریختن آبروی مؤمن از دیدگاه احادیث
۲۵۳	گفتار هفدهم: نگاه حرام و چشم چرانی
۲۵۳	بند اول: چشم چرانی از دیدگاه قرآن
۲۵۴	بند دوم: چشم چرانی از دیدگاه احادیث
۲۵۶	گفتار هجدهم: مال حرام
۲۵۶	بند اول: مال حرام از دیدگاه قرآن
۲۵۸	بند دوم: مال حرام از دیدگاه احادیث
۲۶۰	گفتار نوزدهم: شکم بیستی
۲۶۰	بند اول: شکم بیستی از دیدگاه قرآن
۲۶۱	بند دوم: شکم بیستی از دیدگاه احادیث
۲۶۱	گفتار بیستم: لجاجت و تعصب
۲۶۲	بند اول: لجاجت و تعصب از دیدگاه قرآن
۲۶۴	بند دوم: لجاجت و تعصب از دیدگاه احادیث
۲۶۵	گفتار بیست و یکم: جاه طلبی و شهرت طلبی
۲۶۶	بند اول: جاه طلبی و شهرت طلبی از دیدگاه قرآن
۲۶۷	بند دوم: جاه طلبی و شهرت طلبی از دیدگاه احادیث
۲۶۸	گفتار بیست و دوم: بد زبانی و بد خلقی
۲۶۸	بند اول: بد زبانی و بد خلقی از دیدگاه قرآن
۲۷۰	بند دوم: بد زبانی و بد خلقی از دیدگاه احادیث
۲۷۱	گفتار بیست و سوم: سبک شمردن نماز
۲۷۲	بند اول: سبک شمردن نماز از دیدگاه قرآن
۲۷۲	بند دوم: سبک شمردن نماز از دیدگاه احادیث
۲۷۴	گفتار بیست و چهارم: سخن چینی
۲۷۴	بند اول: سخن چینی از دیدگاه قرآن
۲۷۶	بند دوم: سخن چینی از دیدگاه احادیث

۲۷۷	گفتار بیست و پنجم: عاق و الدین
۲۷۸	بند اول: عاق و الدین در قرآن
۲۷۹	بند دوم: عاق و الدین در احادیث
۲۸۰	گفتار بیست و ششم: فخر فروشی و خود پسندی
۲۸۰	بند اول: فخر فروشی و خود پسندی از دیدگاه قرآن
۲۸۲	بند دوم: فخر فروشی و خود پسندی از دیدگاه احادیث
۲۸۴	گفتار بیست و هفتم: کینه و کدورت
۲۸۵	بند اول: کینه و دشمنی از دیدگاه قرآن
۲۸۶	بند دوم: کینه و دشمنی از دیدگاه احادیث
۲۸۶	گفتار بیست و هشتم: استهزاء یا مسخره کردن
۲۸۶	بند اول: مسخره کردن از دیدگاه قرآن
۲۸۸	بند دوم: مسخره کردن از دیدگاه احادیث
۲۸۹	گفتار بیست و نهم: نفاق
۲۹۰	بند اول: نفاق از دیدگاه قرآن
۲۹۲	بند دوم: نفاق از دیدگاه احادیث
۲۹۵	گفتار سی ام: شراب و قمار
۲۹۵	بند اول: شراب و قمار از دیدگاه قرآن
۲۹۷	بند دوم: شراب و قمار از دیدگاه احادیث
۲۹۹	گفتار سی و یکم: کفران نعمت
۳۰۰	بند اول: کفران نعمت از دیدگاه قرآن
۳۰۱	بند دوم: کفران نعمت از دیدگاه احادیث
۳۰۱	گفتار سی و دوم: اهانت به دیگران
۳۰۱	بند اول: اهانت به دیگران از دیدگاه قرآن
۳۰۲	بند دوم: اهانت به دیگران از دیدگاه احادیث
۳۰۳	گفتار سی و سوم: بخل
۳۰۳	بند اول: بخل از دیدگاه قرآن
۳۰۷	بند دوم: بخل از دیدگاه احادیث
۳۰۹	گفتار سی و چهارم: قتل و خودکشی
۳۱۰	بند اول: قتل و خودکشی از دیدگاه قرآن

۳۱۲	بند دوم: قتل و خودکشی از دیدگاه احادیث
۳۱۳	گفتار سی و پنجم: غناء و آواز حرام
۳۱۴	بند اول: آواز حرام از دیدگاه قرآن
۳۱۵	بند دوم: آواز حرام از دیدگاه احادیث
۳۱۵	گفتار سی و ششم: زنا
۳۱۶	بند اول: زنا از دیدگاه قرآن
۳۱۸	بند دوم: زنا از دیدگاه احادیث
۳۱۹	گفتار سی و هفتم: توکل بر بندگان
۳۲۰	بند اول: توکل بر بندگان از دیدگاه قرآن
۳۲۰	بند دوم: توکل بر بندگان از دیدگاه احادیث
۳۲۰	گفتار سی و هشتم: قطع رحم
۳۲۱	بند اول: قطع رحم از دیدگاه قرآن
۳۲۲	بند دوم: قطع رحم از دیدگاه احادیث
۳۲۵	منابع و مأخذ

مقدمه مؤلف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

مسائل اخلاقی در تمام زمان‌ها از اهمیت فوق العاده ای برخوردار بوده است. اخلاق نیک و پسندیده می‌تواند انسان را به خداوند نزدیک کند و یا برعکس اخلاق ناپسند می‌تواند انسان از خداوند دور گرداند. تمام مشکلات بشری با مراجعه به قرآن و حدیث حل شدنی است، در زندگیمان سعی کنیم با قرآن انس بگیریم. مولف، لطیف خداوند متعال قرار بگیریم. این کتاب دارای سه فصل است، و در این سه فصل سعی شده است بیشتر از آیات قرآن (حدود ۴۵۰ آیه) و احادیث (حدود ۲۵۰) استفاده گردد.

خدای سبحان را شاکریم این موفق را نصیبمان کرد که در راستای تعمیق اندیشه‌ها و برطرف کردن نیازها، ما، چنین کتابی را به رشته تحریر در بیاوریم. کتاب حاضر ثمره مدت‌ها سختی و مطالعه فراوان است، امید است که توانسته باشیم به انسان‌ها خدمتی کرده باشیم. در اینجا لازم می‌دانم از بهترین معلمان زندگی که پدر و مادرم هستند، و استاد ارجمندم دکتر محمد مهدی کریمی نیا و تمامی عزیزانی که ما را با دعای خیر، تشویق، راهنمایی و نظارت یاری رساندند، سپاس گرمی کن. خوانندگان محترم با ارائه انتقادات و پیشنهادات خویش، اینجانب را در رفع نواقص کمک نمایند.

التماس دعا

مجتبی انصاری مقدم

mojtabaansari6767@gmail.com

Mojtabaansari@gmail.com